

Коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Сажетак

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира састали су се 7. априла у Бриселу. Ово је био посљедњи састанак политичких директора и представника власти БиХ прије него што НАТО још једном размотри напредак БиХ ка прикључивању у Партнерство за мир и прије него што Европска унија буде могла дати препоруку о томе да ли могу отпочети преговори о Споразуму о стабилизацији и придруживању. Обоје је од кључне важности за будућност БиХ.

Управни одбор је похвалио босанскохерцеговачке органе власти, предвођене Савјетом министара, за напредак који су до сада постигли у испуњавању услова Студије изводљивости Европске комисије. Босна и Херцеговина сада је на домаку процеса интеграција у европске структуре. Међутим, Управни одбор је истакао да је хитно потребно постићи значајан напредак по свим приоритетним питањима која су наведена у Студији изводљивости Европске комисије. Управни одбор је посебно истакао да БиХ не може добити зелено свјетло за сљедећи значајан корак у процесу стабилизације и придруживања све док босанскохерцеговачке власти не усагласе модел реформе полиције у складу са три критеријума која је утврдила Европска комисија. Управни одбор је нагласио да сваки договорени модел мора раскинути везу између политике и полиције и бити организован на основу оперативне ефикасности. Управни одбор је такође јасно ставио до знања да такав модел ни у ком случају неће бити пријетња постојању ентитета, што је загарантовано Дејтонско – Паришким споразумом. Управни одбор поздравио је изражену спремност делегације БиХ да се активно ангажује у преговорима како би

договорили модел за реформу полиције који ће испоштовати три принципа које је утврдила Европска комисија.

Управни одбор је похвалио босанскохерцеговачке органе власти, посебно власти Републике Српске, због недавног изручења Хагу особа против којих је Међународни кривични трибунал подигао оптужнице. Овим је коначно прекинут тренд упорне несарадње са Трибуналом у Хагу. Међутим, Управни одбор је још једном поновио да се овај напредак мора одржати, те да у завршници мора довести до потпуне сарадње са Трибуналом у Хагу, што укључује неодложно извођење Караџића и Младића пред лице правде у Хагу. Како се приближава десетогодишњица догађања у Сребреници, тај услов постаје све више ургентан. Пут ка Европској унији и НАТО-у, од чега зависи будућност БиХ, пролази кроз Хаг.

Босанскохерцеговачка делегација се обавезала да ће убрзати темпо реформе, а посебно да ће одржати и наставити тренд напретка који је остварен у погледу демонстрирања пуне сарадње са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију.

Управни одбор је нагласио да је шири програм реформе, укључујући јачање државних институција, успоставу радио-телевизијског сервиса на основу европских стандарда и рјешавање фискалне одрживости БиХ, битан предуслов за прикључење БиХ евроатлантским структурама и, што је једнако значајно, неопходан ако желимо отварање нових радних мјеста и унапређење животног стандарда у БиХ.

Управни одбор је такође изразио своју пуну подршку раду Комисије за реформу одбране, укључујући њене приједлоге за убрзање професионализације оружаних снага. Управни одбор је посебно позвао власти РС да у потпуности учествују у Комисији за реформу одбране. Управни одбор је потцртао да се реформа одбране мора извршити по плану и да нема мјеста грешкама у овој области ако БиХ жели да испуни своја очекивања о пријему у Партнерство за мир.

Управни одбор још једном је нагласио да је укидање ентитетских министарстава одбране до краја 2005. године услов који је утврђен Одлуком високог представника од 16. децембра, како би се ријешио проблем системских слабости у сигурносним структурама Босне и Херцеговине које су НАТО, главни тужилац Хашког трибунала и Управни одбор препознали и нагласили у своме коминикеу у децембру 2004. године.

Коминике

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира састали су се 7. априла у Бриселу, под предсједавањем високог представника Педија Ешдауна.

Предсједавајући Савјета министара БиХ Аднан Терзић, министар одбране Никола Радовановић, замјеник министра вањских послова Лидија Топић, предсједник Републике Српске Драган Чавић и министар унутрашњих послова Републике Српске Дарко Матијашевић су такође учествовали и том приликом су информисали политичке директоре о напретку који је постигнут у кључним реформама које су од суштинске важности за интеграцију у европске и евроатлантске структуре.

Сарадња са Међународним кривичним трибуналом у Хагу

Управни одбор је поздравио изручење седам хашких оптуженика од стране власти Републике Српске, до којег је дошло након задњег састанка Савјета за имплементацију мира, као знак да Република Српска напушта праксу системске опструкције сарадње са Трибуналом. Похваливши све оне који су учествовали у овом процесу, Савјет за имплементацију мира је подвукао чињеницу да се овај недавни напредак сада мора одржати и наставити. Нема мјеста за било какво смањење напора власти у Републици Српској и Управни одбор ће и даље пажљиво пратити ово питање. Оно што је урађено протеклих седмица је само почетак процеса који се мора завршити ако БиХ жели одлучно кренути путем ка евроатлантским интеграцијама. Зато Управни одбор позива органе власти, посебно органе власти у Републици Српској, да

енергично наставе овај процес све док се Хагу не изруче све преостале оптужене особе, укључујући Ратка Младића и Радована Караџића. Овај процес неће бити завршен све док сви оптужени не буду у притвору.

Управни одбор је такође констатовао напредак који је постигла Мониторинг група Међународног кривичног трибунала, којом су заједнички предсједавали премијер Терзић и високи представник. Још увијек се требају подузети озбиљне мјере да би се имплементирала одлука о замрзавању имовине особа оптужених за ратне злочине и њихових помагачких мрежа, коју је Европска унија усвојила у октобру 2004. године а с којом се Босна и Херцеговина сагласила. Управни одбор ће ово размотрити као и рад Мониторинг групе генерално на свом наредном састанку у јуну мјесецу.

Реструктурирање полиције

Управни одбор поново је нагласио да три принципа, која је дефинисао комесар Рен у писму од 21. фебруара, морају бити испоштована како би реформа полиције била успјешна, те да би БиХ добила ефикасну, јединствену структуру полиције у складу са најбољом европском праксом. Та три принципа су:

- Нема политичког уплитања у оперативни рад полиције,
- 2. Све надлежности за законе и питања буџета која се тичу полиције морају бити утврђене на државном нивоу,
- 3. Функционална локална полицијска подручја морају бити утврђена на темељу техничких критеријума релевантних за рад полиције, гдје би оперативна команда остала на локалном нивоу.

Управни одбор позвао је све стране у БиХ да постигну политичку сагласност о будућем устројству полиције, у складу са принципима које је утврдила Европска комисија. То се треба остварити у наредним седмицама, прије састанка Консултативне радне групе са Европском комисијом крајем маја мјесеца и прије

него што Комисија упути Савјету оцјену о могућем отпочињању преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању. Управни одбор је истакао да је циљ реструктурирања полиције да се грађанима БиХ омогући ефикасна и дјелотворна полиција, која ће се успјешно борити против криминала. Не ради се о неком скривеном покушају да се укину ентитети. Постојање ентитета гарантовано је Дејтонским споразумом и апсолутно није спорно.

Реформа одбране

Одлука да се убрза темпо реформе одбране донесена је након бројних позива Међународног кривичног трибунала у Хагу, НАТО-а, Управног одбора Савјета за имплементацију мира, те међународне заједнице у цјелини, да се уклоне системске слабости у сигурносним структурама, те након што је постало јасно да и даље дјеловање ентитетских министарстава одбране слаби настојања БиХ у правцу успоставе ефикасне команде и контроле на државном нивоу, у складу са Уставом БиХ.

Премијер Терзић, министар одбране Радовановић и копредсједавајући Комисије за реформу одбране Рафи Грегориан информисали су Управни одбор о тренутном статусу програма реформи. Управи одбор је поздравио недавна именовања у области одбране у БиХ, чиме је испуњен кључни услов за чланство БиХ у Партнерству за мир. Управни одбор изразио је пуну подршку раду Комисије за реформу одбране и позвао представнике власти БиХ на свим нивоима да одрже постигнути темпо реформе, како би циљеви које је зацртала Комисија за реформу одбране били испуњени према предвиђеном плану, до краја 2005. године, посебно рок за доношење закона – 1. јули 2005. године.

Управни одбор је поздравио изјаву Предсједништва БиХ од 23. фебруара у којој је још једном потврђена намјера БиХ да се придружи НАТО-у како је то предвиђено чланом 80. Закона о одбрани БиХ. Управни одбор је изразио своју пуну подршку нацрту приједлога Комисије за реформу одбране о начину преноса надлежности ентитетских Министарстава одбране на ниво БиХ, као и нацртима приједлога за професионализацију оружаних снага.

Управни одбор је позвао Владу Републике Српске, предвођену СДС-ом, да у потпуности учествује у овом процесу, те је изразио своју забринутост закључком Народне скупштине Републике Српске од 18. марта којим се доводи у питање опредјељење Владе Републике Српске за реформу одбране. У том погледу, Управни одбор је поздравио изјаву предсједника Чавића којом је појаснио да органи власти Републике Српске подржавају чланство БиХ у НАТО-у и да ће у потпуности учествовати у раду Комисије за реформу одбране.

Економска питања

Први замјеник високог представника Лари Батлер је информисао Управни одбор о озбиљном финансијском изазову с којим ће се БиХ суочити у току следеће године, због великог дефицита робне размјене, прескупе структуре власти, високих трошкова нових институција на државном нивоу и великих неисплаћених потраживања по основу ратне штете који још увијек нису у потпуности ријешени.

Управни одбор је изразио своју подршку радној групи за фискалну одрживост, коју су у фебруару мјесецу успоставила три министра финансија како би утврдила скупа дуплирања у раду разних слојева власти, те сугерисала начине на које се услуге могу побољшати уз истовремено смањење свеукупних трошкова власти. Управни одбор ову радну групу види као кључну структуру која ће окупити домаће и међународне актере на једном мјесту које ће им омогућити да анализирају и ријеше овај проблем, те позива сва релевантна међународна тијела, посебно међународне финансијске институције, да сарађују у оквиру овог тијела у циљу рјешавања овог озбиљног проблема.

Управни одбор је поздравио напредак постигнут у области економског реструктурирања, констатујући да Управа за индиректно опорезивање сада у буџет институција БиХ уплаћује приход од готово 1 милион КМ дневно. Ова прелиминарна цифра се креће између пет и шест процената више у односу на износ за сличне индиректне приходе прије годину дана.

Државне институције

Виши замјеник високог представника Вернер Внент је информисао Управни одбор о напретку који је постигнут у погледу Плана јачања државне владе, чији је циљ изградња државног институционалног капацитета неопходног за одвијање процеса стабилизације и придруживања Европске уније. Савјет за имплементацију мира је поздравио напредак у вези са законском регулативом о државној служби и кадровском попуном Савјета министара, али је констатовало да босанскохерцеговачки органи власти још увијек треба да додатно повећају број квалификованог особља у Савјету министара. Осим тога, оснивање Комисије БиХ за државну имовину касни због тога што Република Српска није именовала све своје представнике у Комисију. Управни одбор је позвао органе власти Републике Српске да одмах исправе ову ситуацију.

Јавно емитовање

Управни одбор је изразио забринутост да је доношење босанскохерцеговачких закона о систему јавног емитовања доведено у питање, углавном због амандмана које је предложио ХДЗ. Кашњење у доношењу овог закона, који представља један од 16 услова из Студије изводљивости, ће имати негативан утицај на шансе БиХ за отпочињање преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању, као и на планирану помоћ Европске комисије за јавни РТВ сервис у БиХ, те ће угрозити садашњу реорганизацију система. Управни одбор је поновио да Дејтон јасно каже да јавни РТВ систем БиХ не може имати канале на једном језику, што би само цементирано етничку подјелу и изложило јавно РТВ емитовање штетном политичком уплитању. Управни одбор је позвао стране у БиХ да поштују Дејтон и услове из Студије изводљивости, те неодложно донесу закон који уважава мултикултурални, професионални и политички независан карактер система јавног емитовања.

Мостар

Управни одбор је са задовољством констатовао напредак који је постигнут у имплементацији Статута града Мостара. У свјетлу догађања, Управни одбор је поздравио одлуку високог представника да продужи временски рок за рад Јединице за имплементацију до краја септембра мјесеца. Процес имплементације почиње да даје опипљиве позитивне резултате грађанима у виду побољшаног квалитета живљења и економског окружења које више обећава. Међутим, недавни политички проблеми су успорили усвајање буџета Града за 2005. годину што би могло угрозити неке већ остварене добити за грађане. Сходно томе, Управни одбор је позвао све актере у Мостару да ријеше ово питање и донесу буџет без даљег кашњења. Управни одбор такође сматра да је дошло вријеме да се донесе законска регулатива за премјештање пет министарстава Федерације из Сарајева у Мостар.

Управни одбор је изразио своју захвалност амбасадору Вненту за његов допринос у БиХ током скоро двогодишњег мандата као вишег замјеника високог представника, посебно у области реформе јавне управе, образовања, реформе РТВ система, развоја локалне самоуправе и цивилног друштва, те поновног уједињења града Мостара.

Наредни састанак политичких директора Управног одбора ће се одржати 23./24. јуна у Сарајеву.